



ผศ.ดร.ปิวย อุ๋นใจ

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล



มาคุยกันต่อ  
เลยครับ สืบเนื่องจาก  
ตอนที่แล้วผมเล่า  
ถึงความสำคัญของการ

การสังสรรค์กับเพื่อนเป็นที่มาของ  
ไอเดียดีดีนั้น ผมขอเล่าถึงตอนที่ผมทำงาน  
เป็นนักวิจัยอยู่ที่เบิร์กลีย์ ที่ผมของเรา  
(ที่มาจาก 3-4 ห้องทดลอง) จะมีนัดกันทุกเช้า  
เพื่อจิบกาแฟ และกินคุกกี้ (บางทีก็เบเกิล)  
ร่วมกัน ตอนช่วงลิบโมง นั่นคือเช้าที่สุด  
ที่เหล่านักวิจัยที่มีวิถีชีวิตรวนรกกราดรี  
อย่างพวกผมจะตื่นมาเข้าร่วมได้ทันส่วนใหญ่  
จะพูดคุยก่อนที่มอยกันพอประมาณ  
(สักครึ่งชั่วโมง) ค่อยแยกตัว บางทีก็อาจ  
จะมีเรื่องแจ้งเพื่อทราบก็เล็กน้อย บางที  
ก็อัปเดตความก้าวหน้าของแต่ละคนไปเจอมา  
เรื่องส่วนใหญ่ที่คุยมักจะเป็นเรื่อง  
สัพเพพระ เรื่องส่วนตัวที่เจอในเน็ต  
เรื่องเที่ยว เรื่องอาหาร แต่ไม่ช้าไม่นาน  
ก็จะวกเข้าเป็นเรื่องงานทุกที่เป็นแบบนี้ทุกวัน  
จนกลายเป็นธรรมเนียมที่ทุกคนเคยชิน

ใครเชิญใครมาบรรยายพิเศษอะไร  
ก็จะมาแนะนำในวง คนเก่าคนใหม่ได้  
แลกเปลี่ยนแขกไปใครมาได้พบปะทุกคน  
แฮปปี้ที่จะทำงานร่วมกัน ท้ายที่สุดเกิด  
ความร่วมมือกันเกิดเป็นโครงการดีๆ  
ที่ประสบความสำเร็จมากมาย ปัญหา  
บางอย่างที่แก้ไม่ตก แค่เอ่ยปากถาม  
ก็รู้วิธีแก้ได้ในสามสิบวินาทีเพราะปัญหาที่เจอ  
หลายคนอาจจะเคยเจอและก้าวข้าม  
ผ่านมันมาได้แล้ว และทุกคนพร้อมที่จะ  
แชร์ คัลเจอร์แบบนี้หน้าสนใจ แม้จะดูเหมือน  
จะเสียเวลาไปกับ การพูดคุย ไร้สาระ  
แต่ผลที่ตามมากลับดีเกินคาด ท้ายที่สุด  
อาจจะประหยัดเวลาในการ trial&error  
ไปได้มากโข

ในตอนนั้น อีกเรื่องที่เป็นประเด็น  
ยอดฮิตในแวดวงวิทยาศาสตร์และ  
เทคโนโลยี ที่ไม่ว่าจะเดินไปตรงไหนใน  
เขตอ่าวซานฟรานซิสโกก็มักจะได้ยิน  
คนคุยกันถึงเรื่องนี้อยู่ตลอด ก็คือ  
เรื่องราวของการสร้างสตาร์ทอัพ

# 'ระบบนิเวศเทคโนโลยี' สิ่งสำคัญต้องมี 'เพื่อน' จึงจะเกิดนวัตกรรมที่ยั่งยืน(2)



แทบทุกวัน สตาร์ทอัพหน้าใหม่ผุดขึ้น  
เป็นดอกเห็ดนับร้อยนับพัน เกิดขึ้นมาไว  
ก็ล้มหายตายจากไปไวไม่แพ้กัน บางเจ้าก็ล้ม  
เพราะมีแต่แนวคิดดีๆ แต่ไม่รู้จะไปยังไงต่อ  
แต่บางเจ้าล้มเพราะหาพาร์ทเนอร์  
ที่พร้อมจะร่วมหัวจมท้ายไปด้วยกันไม่ได้  
ลองจินตนาการว่าจะเกิดอะไรขึ้น  
ถ้าสตีฟ จ๊อบส์ (Steve Jobs) กับ  
สตีฟ วอซเนียค (Steve Wozniak)  
ไม่เคยมีโอกาสได้โคจรมาเจอกัน!!!

และนั่น คือสาเหตุที่ทำให้องค์กร  
ระดับโลกหลายแห่งให้ความสำคัญกับการ  
จัดปาร์ตี้เพื่อตักตวงนักวิทยาศาสตร์ วิศวกร  
และเหล่านักประดิษฐ์คิดค้นออกมา  
จากแล็บ ให้ได้มีโอกาสมาพบปะกันเจอกัน  
กับสังคมโลกภายนอกบ้าง เพื่อได้เจอ  
กับพาร์ทเนอร์ธุรกิจใจตรงกันที่พร้อมจะ  
สานสัมพันธ์ผลักดันผลงานนวัตกรรมไปต่อ  
ให้ถึงที่สุดทาง ผลงานจะได้ถูกประยุกต์ใช้  
ให้เป็นประโยชน์จริงๆ กับสังคม เพราะ  
การพบปะเพื่อสร้างความร่วมมือคือ  
จุดเริ่มต้นของการบูรณาการ และการ  
บูรณาการคือหัวใจของการสร้างนวัตกรรม  
และเทคโนโลยีและระบบนิเวศที่ยั่งยืน  
ด้านงานวิจัย

และนั่นคือสาเหตุที่สถาบันระดับ

โลกส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับชั่วโมง  
สานสัมพันธ์ในสังคม (social hour) เป็น  
อย่างมากที่จริง ประเทศไทยก็เคยมีการจัด  
ให้นักวิจัยจากต่างชาติได้มีโอกาสพบปะกัน  
เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือ  
ในอดีต อย่างโครงการนักวิจัยรุ่นใหม่  
พบเมธีวิจัยอาวุโสของสำนักงานกองทุน  
สนับสนุนการวิจัย (สกว) ที่มีประโยชน์มาก  
กับนักวิจัยรุ่นใหม่ แม้ว่ารุ่นใหม่บางส่วน  
จะไม่ได้สร้างคอนเนกชันกับรุ่นใหญ่  
แต่การได้มาพบปะกับรุ่นใกล้ๆ จากต่างที่  
ก็ทำให้เกิดโครงการดีๆ ที่มาจากการจับมือ  
ของรุ่นเดียวกันขึ้นมาไม่น้อย นำเสียดาย  
ที่โครงการนี้ ถูกยกเลิกไปหลังการ  
ปรับโครงสร้างองค์กรตอนเปลี่ยนชื่อ  
กระทรวง

อย่างไรก็ตาม การพบปะสังสรรค์กัน  
ในวงวิจัยนั้นยังคงพอมืออยู่ประปราย  
นอกเหนือจากการพบกันตามงาน  
ประชุมวิชาการ แม้เชิงชั้นในการคุยกัน  
เพื่อสานสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการจะ  
ลดน้อยลงมากและไม่ยิ่งใหญ่เหมือนในอดีต  
อย่างเช่น ในการประชุมของ consortium  
ต่างๆ ในสังคมวิจัยเฉพาะทาง อาทิเช่น  
Thai Synthetic Biology Consortium  
ที่มักจะมีช่วงคุยก่อนที่กันเล็กๆ ในระหว่าง

ทอล์ก และการพบปะกันของเหล่าสตาร์ทอัปแบบไม่เป็นทางการในรีเซปชั่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการบ่มเพาะและกระตุ้นการเจริญเติบโตของเครือข่ายสตาร์ทอัปสายเทคโนโลยีและสายฟู้ด อย่างเช่นที่จัดโดยศูนย์บ่มเพาะสตาร์ทอัประดับนานาชาติอย่าง SPACE-F เป็นต้น ซึ่งแม้จะมีน้อย แต่ก็ยังดีกว่าไม่มีเอาเสียเลย

บางทีอาจจะถึงเวลาที่เราควรเปลี่ยนแนวคิดและหันมามองกลยุทธ์กันบ้าง เพราะการทำงานในสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ต้องอาศัยไอเดียและความคิดสร้างสรรค์ คำนึงการทำงานแบบหัวชนฝา หันมองโต๊ะ อาจจะไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดที่จะผลักดันเทคโนโลยีให้พุ่งทะยานไปข้างหน้าจนสามารถไปท้าแข่งขันกับใครเขาได้ในเวทีโลก

อย่าลืมว่าท้ายที่สุดแล้ว ธุรกิจมีเนชั่นและนวัตกรรมพลิกโลก ไม่ว่าจะอย่างไรก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้จากคนคนเดียว...